

Nationale Omgevingsvisie en het Groene Hart

Het Rijk is medeverantwoordelijk voor het beschermen van waardevolle landschappen, zoals het Groene Hart, de Waddenzee, de Veluwe, werelderfgoedgebieden en de nationale parken. (blz. 62)

Het is van belang dat de basisvorm van deze structuur en de open ruimten in het netwerk, zoals het Groene Hart, behouden blijven. (blz. 108)

Het Rijk richt zich in elk geval op de volgende landschappen: Kust, Waddenzee, Groene Hart, Veluwe, IJsselmeer, Zuidwestelijke Delta, de Hollandse Waterlinies en de Nationale Parken. (blz. 151)

In het Groene Hart wordt bijvoorbeeld nauw samengewerkt met de zeven RES-trekkers, de drie provincies en het Nationaal Programma RES102 aan gemeenschappelijke inrichtingsprincipes met het oog op zuinig, meervoudig ruimtegebruik. (blz. 152)

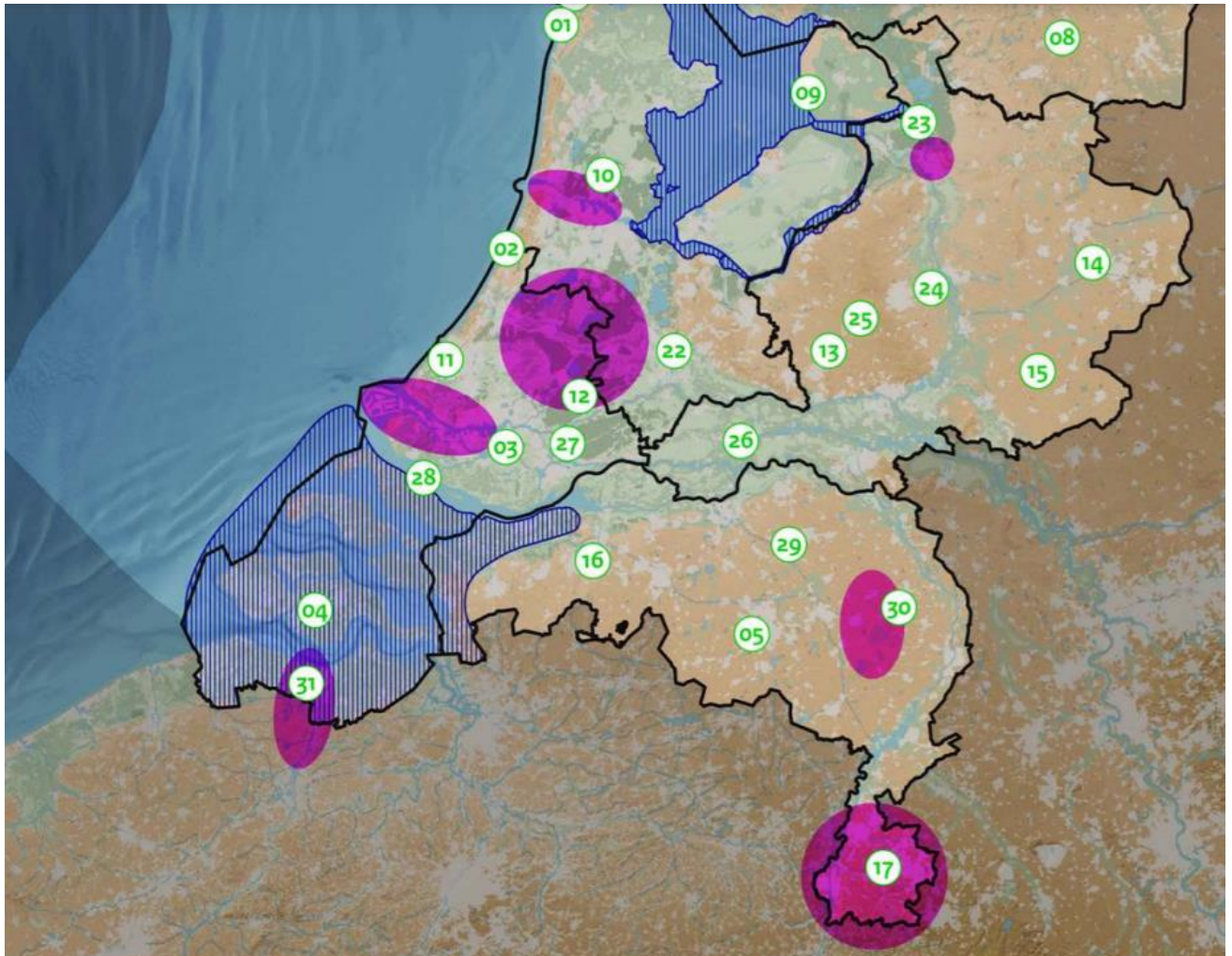
Het Groene Hart

De aanwezigheid van groene ruimte in het Groene Hart, als contramural van de stedenring, is belangrijk voor de leefbaarheid en het vestigingsklimaat in het gehele gebied van de Randstad. De openheid vormt een belangrijk contrast met de grote steden eromheen. Van alle kanten is er druk op het Groene Hart: de verstedelijkingsbehoefte van de grotere steden, de noodzaak van vernatting om bodemdaling tegen te gaan, de ontwikkeling naar kringlooplandbouw en van natuur en het opwekken en transport van duurzame energie, zetten landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit onder druk. De claims op het landschap leiden tot vraagstukken over het behoud van bestaande identiteiten en het ontstaan van nieuwe. De opgave is in dit gebied de nodige transitie een plek te geven op een manier die past bij het landschap en de identiteit van het Groene Hart in zijn stedelijke context. Het Groene Hart is een gedifferentieerd gebied dat kan worden ingedeeld in verschillende zones. In bepaalde zones liggen mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen, in andere zones moet de nadruk liggen op bescherming van het landschap. Het Rijk zet zich in om de landschappelijke kwaliteiten op een duurzame manier te beschermen in het Groene Hart en ziet ook mogelijkheden voor ontwikkelingen, rekening houdend met de eisen die duurzaamheid stelt. Streven is middels interbestuurlijke samenwerking met de provincies, gemeenten en waterschappen toekomstbestendige en richtinggevende uitspraken te ontwikkelen om de verschillende opgaven landschapsinclusief en samenhangend te realiseren. (blz.155)

2. Transitie landelijk gebied: De Peel en Groene Hart

De intensieve veehouderij in De Peel en omgeving is van een omvang die zijn gelijke niet kent in de wereld. Tegelijk stelt ons dit voor enorme opgaven en is transitie nodig naar meer duurzaamheid, versterking van de natuur, milieu, luchtkwaliteit, leefbaarheid, stikstof, goede bereikbaarheid, dierenwelzijn en gezondheid voor alle inwoners van Noordoost-Brabant en Noord- en Midden-Limburg. Zo'n 'landelijke' opgave speelt ook in de veenweidegebieden in het algemeen en het Groene Hart in het bijzonder. De opgave is daar gericht op het beperken van bodemdaling, van CO₂-uitstoot en het aanpassen van waterhuishouding, relatie stad-land, omgaan met nieuwe bebouwing, erfgoed en bereikbaarheid. Bovendien speelt hier grote druk op natuur, landschap en infrastructuur, tot uiting komend in bestaande en nieuwe bouwplannen voor bedrijventerreinen, loodsen en woningen. (blz. 168)

Uitvoeringsagenda



Integrale gebiedsprocessen

NOVI-gebieden

Omgevingsagenda's

Gebiedsagenda's Grote Wateren

XX Regio Deals

1e Tranche

- 01 Nucleaire problematiek
- 02 ESTEC
- 03 Rotterdam-Zuid
- 04 Zeeland
- 05 Brainport Eindhoven

2e Tranche

- 06 Noordoost-Fryslân
- 07 Natuurinclusieve landbouw
- 08 Zuid- en Oost-Drenthe
- 09 Noordelijk Flevoland
- 10 Zaan IJ
- 11 Den Haag Zuid-West
- 12 Groene Hart
- 13 Foodvalley
- 14 Twente
- 15 Achterhoek
- 16 Midden- en West-Brabant
- 17 Backstad Limburg

3e Tranche

- 18 Groningen Noord
- 19 Oost-Groningen
- 20 Zuidoost-Friesland
- 21 Kop van Noord-Holland
- 22 Regio Utrecht
- 23 Zwolle
- 24 Cleantech
- 25 Veluwe
- 26 Rivierenland
- 27 Drechtsteden en Gorinchem
- 28 Zuid-Hollandse Delta
- 29 Noord-Brabant

Proces van selectie

In de ontwerp-NOVI hebben we suggesties voor NOVI-gebieden gedaan en hebben we een expliciete uitnodiging aan decentrale overheden gedaan voor de aanlevering van voorstellen. Op basis van een zorgvuldig selectieproces zijn acht voorlopige NOVI-gebieden aangewezen. Het kabinet heeft gekozen voor: • Havengebieden van Rotterdam en Amsterdam; • Landelijke gebieden De Peel en het Groene Hart; • Energie- en klimaattransities in relatie tot verstedelijking: Groningen en regio Zwolle; • Grensoverschrijdende gebieden Zuid-Limburg, Zeeuwse havens en Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone. (blz. 33)

Transities landelijk gebied: De Peel en het Groene Hart

Het gaat om de grote transitie van het landelijk gebied. De intensieve veehouderij in De Peel en omgeving is van een omvang die zijn gelijke niet kent in de wereld. Tegelijk stelt ons dit voor enorme opgaven ten aanzien van milieu en leefomgevingskwaliteit onder andere door stikstof en is transitie nodig naar meer duurzaamheid, versterking van de natuur, de leefbaarheid, een goede bereikbaarheid, het dierenwelzijn en de gezondheid voor alle inwoners van oostelijk Noord-Brabant en Noord- en Midden-Limburg. De opgaven zijn zo groot dat het lopende programma IBP Vitaal Platteland met extra kracht moet worden doorgezet onder aanvoering van LNV. Daadwerkelijk breed en integraal en met deelname van alle relevante decentrale partijen. Zo'n 'landelijke' opgave speelt ook in de veenweidegebieden in het algemeen en het Groene Hart in het bijzonder. De opgave is daar gericht op het beperken van bodemdaling, van CO₂-uitstoot en het aanpassen van de waterhuishouding, ruimte voor landbouw, het verbeteren van de relatie stad-land, omgaan met nieuwe bebouwing, erfgoed en bereikbaarheid. Veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid vragen om actie. (blz. 34)

Gebiedsgericht

Voor specifieke gebieden hebben Rijk en regio samen afspraken gemaakt over het beschermingsniveau (bijvoorbeeld Structuurvisie Waddenzee) of de wijze waarop omgegaan wordt met de kwaliteiten van het landschap (Kustpact). Voor andere gebieden dient dit nog te worden opgestart. We richten onze aandacht op de gebieden waar hoge landschappelijke waarden samenkomen met grote (verwachte) transities van de fysieke leefomgeving. Het betreft de volgende prioritaire gebieden: IJsselmeer, Waddenzee, Kust, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Veluwe, Groene Hart en Nationale Parken. Voor elk van deze prioritaire gebieden beoogt ONS Landschap te komen tot, indien gewenst door medeoverheden, een gebiedsgerichte set aan afspraken en een strategie om bestaande landschappelijke waarden te beschermen en afspraken te maken hoe met de inpassing van de diverse transities (ook) nieuwe landschappelijke waarde kan worden gerealiseerd. Steeds gaat het om het gebalanceerd toepassen van de afwegingsprincipes (combineren) en uitgaan van de kenmerken en identiteit van een gebied. Hoewel het elke keer om gebiedsgerichte afspraken en strategieën gaat, kunnen de hiermee opgedane ervaringen van betekenis zijn voor de aanpak in andere landschappen. (blz. 63)

Het Groene Hart Doel en korte omschrijving

De ruimte en kwaliteit van de leefomgeving van het Groene Hart staan onder druk door de verstedelijkingsbehoefte en daaraan gekoppelde mobiliteit in het gebied zelf, de noodzaak van

vernatting om bodemdaling tegen te gaan, de daarbij komende noodzaak om andere manieren van landbouw te gaan bedrijven en de behoefte tot opwekken van duurzame energie. Gebiedsgerichte trajecten van Rijk en regio bestaan nu deels naast elkaar, terwijl er voor de lange termijn behoefte zou zijn aan een overkoepelende aanpak/ governance waarin alle ruimtelijke invloeden voor het gehele Groene Hart afgewogen worden. Met als doel de kwaliteit van de leefomgeving te versterken.

Scope De integrale benadering van de opgaven en de ruimtelijk samenhangende uitvoering worden versterkt. De status van voorlopig NOVI-gebied maakt het vanzelfsprekend dat de opgaven onderling volgens de afwegingsprincipes uit de NOVI worden gewogen in de besluitvorming. Proces Gedragen besluitvorming (Rijk - regio - maatschappelijke partijen) kan de uitvoeringskracht versterken. Een Bestuurlijk Platform en de trekkende minister van BZK vormen de ruggengraat voor ruimtelijke afwegingen op de lange termijn, in nauwe samenwerking met vakbestuurders en ministers/directeuren indien dit aan de orde is in verband met sectorale inbreng. Dit wordt voor de korte termijn ingevuld in wisselwerking met de lopende trajecten zoals Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland en Regio Deal. Verantwoordelijke departementen Ministeries van BZK en LNV Betrokkenen Andere departementen, provincies, waterschappen, gemeenten in het gebied en maatschappelijke partijen. (blz. 118)